

Gençliğe Duyulan Korkunun Arkasındaki Neden

İçeriği Yazan: [Selvihan ÇİĞDEM](#) [1] Zaman: Çar, 29/12/2010 - 10:59

Yazar: Selvihan ÇİĞDEM

Haber Türk gazetesinin 25

Aralık 2010 tarihinde birinci sayfasına taşıdığı haberlerden biri de Celal Bayar

Üniversitesi Rektörü Mehmet Pakdemirli'nin üniversite öğrencileriyle girdiği

tartışmaydı. Gazetede, Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç,

Celal Bayar Üniversitesi rektörü Mehmet Pakdemirli'yi ziyareti sırasında bir

grup öğrenci tarafından protesto edilmiş ve öğrencilerin “*Cumhuriyeti*

yıktırmayacağız” sloganları üzerine rektör “*Cumhuriyeti kimsenin yıktığı yok.*

Cumhuriyete saldırı mı var? Kim saldırıyor? Yıkacak biri varsa ona önce ben

karşı çıkarım. Cumhuriyet savunulacaksa ben savunurum. Ben bu

üniversitenin rektörüüm. Sana kalmaz Cumhuriyeti korumak. Ayrıca

Cumhuriyeti korumakla görevli olduğunuzu söylüyorsunuz. Ben size böyle bir

görev vermedim.” diyerek “...sizi üniversiteden de atarım.” şeklinde

öğrencileri tehdit ettiği haberi yazılıydı.

Haberin içinde geçen Mehmet Pakdemirli ismi başında “*rektör*” sanı

bulunmasa herhalde bu sözler kahvehanede kâğıt oynayan sıradan birisine

mikrofon uzatılmış da onun konuşmaları kayıtlara geçmiş derim. İşi hoca-

cemaat ilişkisine vuracak olursak rektör böyle konuşursa kahvehane

kültürüne sahip kendinden geçmiş, dünyadan habersiz yığınlar ne yapmaz

diye sormaktan kendimi alamıyorum. Şimdi burada aklıma gelen asıl önemli

iki soruyu sormak durumundayım: ***Rektör bu sözleri bilgisizliğinden mi***

söyledi yoksa **rektör bu sözleri bilinenleri çarpıtmak işine geldiği**

için mi bu şekilde dile getirdi? Eğer birinci sorunun yanıtı “evet”se

üniversiteler kapılarına kilit vurulsun öyle ki bu bir eğitim rezaletidir ve bu

rektörün eğitim hayatı boyunca tarih derslerinden nasıl geçip de buralara

kadar geldiği gözden geçirilmelidir. Yok, ikinci sorunun yanıtı “evet”se

koskoca başbakan yardımcısının yanında(!) küçük müdürlük yapan rektörün

hangi şartlara bağımlı (güdümlü mü demeliydim burada) olarak bulunduğu

düzeyi işgal ettiği ortaya çıkmaktadır ki tablo gerçekten içler acısıdır.

Rektör bey tarihe bakmıyor ama biz bakalım ve bu tip insanlar

öğrencilerden neden bu kadar çok korkuyor görelim: II. Meşrutiyet'in

ilanından sonra İttihat ve Terakki hareketinin etkisi öğrenciler üzerinde

etkisini gösterir. Daha sonra Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ne katılmak üzere

İstanbul'da o zamanki adıyla Darülfünun olan üniversitenin çeşitli

fakültelerinde gençler örgütlenir ve gerek işgalleri gerekse işgallerin

karşısında herhangi bir tavır alamayan basiretsiz yönetimi protesto eder.

“Henüz savaş başlamadan İstanbul’da 52 örgütün bir araya gelmesiyle

kurulan Milli Kongre’de öğrenci örgütleri de vardı; sonradan bu örgütlerin

çoğunluğu Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri’ne katıldılar.” (Gençlik Mücadelesi

Tarihi II, Kurtuluş Savaşı'nda Gençlik Hareketi, Mustafa Yalçınar)

Yine İzmir'in işgali sırasında İstanbul Üniversitesi'nde toplanan öğrenci

gençliği işgalin ertesi günü Fatih'te miting düzenler. 20 Mayıs'ta Üsküdar'da,

23 Mayıs'ta Sultanahmet'te gösteri yaparlar. Bir hafta sonra tekrar

Sultanahmet'te öğrencilerin ağırlıklı katılımıyla daha büyük bir miting

düzenlenir.

1922 Nisan'ı başında “*Darülfünun Grevi*” olarak adlandırılan boykot,

işbirlikçi Vahdettin ve onun yanlısı yayın yapan *Peyam-ı Sabah* ve *Alemdar*

gazeteleri yazarlarından Ali Kemal ve Cenap Şehabettin gibi kişileri ve

Kurtuluş Savaşı karşıtı tavırlarını hedef alır. *“Edebiyat Fakültesi Kongresi’nde*

kabul ettikleri bir bildiriye dekana verip tramvay direklerine astılar. Ali Kemal

gibi kişileri fakültelerinde görmekten utanç duyduklarını açıklayan gençler, bu

işbirlikçilere karşı duydukları ‘nefret ve tiksinti’lerini bildiriyor, istifalarını

istiyor ve ‘bir vatandaş sıfatıyla dahi kendileriyle ilişkide bulunmayacaklarını’

duyuruyorlardı.

Fakat fakülte, profesörler kurulunun beş öğretim üyesi hakkındaki

suçlamaları yersiz bulduğunu açıklaması üzerine gençler, bu kez hazırladıkları

suçlama yazısını Üniversite Senatosu'na verdiler. Yazıları sansürlenerek

basında yer aldı. Suçlamalarına yanıt alamayan Edebiyat Fakültesi

öğrencileri, yanlarına Fen, Tıp ve Hukuk fakültesi öğrencilerini de alarak,

Türkiye üniversiteleri tarihinin ilk boykotunu gerçekleştirdiler. Dört

öğrenci derneğinin aldığı boykot kararının yürütülmesi için dört fakülteden

birer temsilcinin oluşturduğu bir boykot

komitesi kuruldu. Başlayan

boykota, İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, Orman, Siyasal Bilgiler,

Veteriner fakülteleriyle, Ziraat, Eczacılık ve Dişçilik ve Deniz Ticaret yüksek

okulları da katıldı. 12 Nisan 1922’de, bu eylemli birliğe dayanan Üniversite ve

(Gençlik Mücadelesi Tarihi II,

Yüksek Okullar Öğrenci Birliği kuruldu.”

Kurtuluş Savaşı'nda Gençlik Hareketi, Mustafa Yalçınar)

Boykot hızla genişleyince çare olarak dönemin milli eğitim sorumluları

üniversitenin kapatılmasını uygun görür. Eczacılık ve Dişçilik fakülteleri

öğrencileri Kadirga'da saldırıya uğrar. "... *Hukuk'ta da bir grup boykotu*

kırmaya çalıştı. Haydarpaşa'dan yardıma gelen Tıbbiyelilerin katılımıyla önce

Kadırga'daki saldırı püskürtüldü ve ardından Üniversite'ye yürüyüş

düzenlendi. Hukuk'ta boykot kırıncıları da püskürtülerek derse giren iki hocanın

kendiliklerinden derse ara vermeleri sağlandı. Üniversite’de öğrencilerin

*müdahalesiyle boykot sürdürüldü. **Ali Kemal ve arkadaşları çürük***

***yumurta yağmuruna tutuldu.”** (Gençlik Mücadelesi Tarihi II, Kurtuluş*

Savaşı'nda Gençlik Hareketi, Mustafa Yalçınar)

Kurtuluş Savaşı yıllarında üniversite gençliğinin temsilcilerinden biri de

Hikmet Kıvılcımlı'dır. Sivas Kongresi'ne delege olarak gönderilir. Sivas'ta,

mandacılık fikri ateşli tartışmalar sebep olur. Mustafa Kemal'in kaldığı odada

bir kısım delege sohbet etmektedir. Tıbbiyeli Hikmet de oradadır şunları

söyler:“Paşam, üyesi bulunduğum Tıbbiyeliler beni buraya istiklal davamızı

başarmak yolunda mesaiye katılmak üzere gönderdiler. Mandayı kabul

edemem. Eğer kabul edecek olanlar varsa, bunlar her kim olursa olsun,

şiddetle reddederiz. Farzı muhal, manda fikrini siz kabul ederseniz sizi de

reddeder, Mustafa Kemal'i vatan kurtarıcısı değil, vatan batırcısı

olarak adlandırır ve tel'in ederiz." Mazhar Müfit Kansu, bu gencin bu

sözleri karşısında, orada bulunanların gözlerinin yaşardığını yazıyor. Mustafa

Kemal de heyecanlanır. Odadakilere, gençliğin bu tutumunu örnek

gösterdikten sonra Hikmet'e şöyle

söyler: "Evlat, müsterih ol.

Gençlikle iftihar ediyorum ve gençliğe güveniyorum. Biz azınlıkta kalsak dahi,

*mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız tektir ve değişmez: **"Ya İstiklal Ya***

Ölüm!”

1915’te Çanakkale Savaşı’nda Darülfünun’un tıp fakültesindeki birinci sınıf

öğrencilerinin hepsi şehit olduğu için 1921’de Askeri Tıbbiye mezun

verememiştir. Yine 1919 Eylül’ünde İstanbul Hukuk Fakültesi’nde konuşma

yapan Profesör Selahattin Bey, I. Dünya Savaşı'nda cepheye giden 1650

öğrenciden savaş sonrası ancak 300'ünün geri dönebildiğini söylemiştir.

Yakın tarihimizden bir başka örnek *"68 Gençlik Hareketi"* ve bizdeki

öncüleri başta Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan olmak üzere bu

harekete katılan yüzlerce üniversiteli genç. Amerikan emperyalizminin ülkeyi

parçaladığını gören ve yurt çapında ulusal direnişi örgütleyen, Amerika'nın 6.

Filosu'nu taşıyarak protesto eden, Samsun'dan Ankara'ya **Mustafa Kemal**

yürüyüşünü düzenleyen, gençlerin üniversitelerde örgütlenmelerinin önünü

açan, okuyan, düşünen ve ülkesinin geleceği için kaygı duyan bir avuç yürekli

gençlik. Her ne kadar eylemleri dönemin faşist iktidarı ve iktidar yandaşları

tarafından darağacında sonlandırılrsa da bu son aslında yeni başlangıçlara

kapı açmıştır ve bu günün haksızlıklara baş eğmeyen üniversite gençliği işte

bu kapıdan geçmektedir.

Tarihte de gördük ki Kurtuluş Savaşı'ndan günümüze kadar üniversiteli

gençler iktidarı denetleme ve yeri geldiğinde ona karşı gelebilme gücünü

kedinde hep görmüştür. İşte günümüzün Vahdettinleri, Ali Kemalleri, Nihat

Erimleri de bundan korkmaktadır. Bu gücün uyanışı demek memleketin

sahipsiz olmadığını göstergesidir, bu gücün uyanışı demek gelecekte umudun

hep var olmasıdır, bu gücün uyanışı demek ülkede ezilen ama sesini bir türlü

duyuramayan kitlelerin örgütlenip dalga dalga mücadeleye hazırlanmalarının

yakın olmasıdır. Hep bu yüzden gençlikten ve öğrencilerden korkulmuştur,

korkulacaktır.

Kişiliğini önce rektörlük sonra da milletvekilliği koltuğuna bağlayan rektörler

öğrencileri susturmaya çalışmadan önce şunları düşünmelidirler: Öğrenci bu

ülkede satın aldığı en ufak metanın vergisini ödüyorsa, oy kullanıyorsa,

okumak uğruna harç -aslında haraç- ödüyorsa hiç kimse kusura bakmasın,

herkes kadar onun da konuşmaya, sesini duyurmaya hakkı vardır. Üstelik

protesto hakkı **yasal**dır. Kişinin öğrenci olması vatandaşlık haklarından

kendini soyutlaması demek değildir. Devleti temsil ettiklerini iddia edenlerin

kendilerine güvenleri varsa, öğrencilerin karşlarına çıkar ve onların

eleştirilerine kulak verip ortak bir paydada değerlendirmeye varır.

Şimdi yazının başındaki rektör hazretlerinin “*Cumhuriyete saldırı mı var?*”

sorusuna yanıt verecek olursak: - Evet, cumhuriyetin asıl savunucularının bir

kısımının faili meçhul cinayetlere kurban gittiği bir kısmının da içeride

tutulduğu bir ülkede bir yerlere el etek öpülerek geliniyor ve tepeden bakıp

bu cumhuriyetin savunucusu benim deniliyorsa gerçekten **cumhuriyete**

ciddi anlamda bir saldırı var demektir. Sizin o koltukta olmanız da bunun

en somut örneğidir.

Son olarak hatırlatmak isterim ki Atatürk “**Bütün umudum geçliktedir**”

sözüyle cumhuriyeti asıl, geçliğe emanet etmiştir. O’nun ileri görüşlülüğüyle

Gençliğe Hitabe ve **Bursa Nutku**’nda altını çizdiği noktalar güncelliğini

korudukça, gençlik, **vazifeye atılmak için içinde bulunduğu durumun**

ahval ve şeraitini düşünmeyecek, gücünü ise rektörün verdiği

emirden değil damarlarındaki asil kandan alacaktır.

Yorumlar

iletisim@Politika Dergisi.com

- [Güncel](#) [2]

Kaynak URL (02/05/2024 - 20:51 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/makale/genclige-duyulan-korkunun-arkasindaki-neden>

Bağlantılar:

[1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/selvihan-cigdem>

[2] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>